

Eemshaven, 8 oktober 1988 (of: Enthousiasme kent geen hekken)

Alco van Klinken

's Nachts werd je wakker van het gehuil van de wind en van de regen die tegen het raam kletterde. 's Ochtends op de fiets moest je afgerukte takken en diepe plassen water omzeilen.

Wat kan iemand bewegen om in zulke omstandigheden de fiets te pakken? Natuurlijk kan dat alleen een avifaunaexcursie naar de Eemshaven zijn.

Om 8 uur kringden 15 mensen rond het uitsluitend door efficiëntie bepaalde verzamelpunt 'Bedumerweg'. Het ruime uitzicht vanaf de Eemshavenweg liet, voorzover de regenvlagen en langsbruisende vrachtauto's dat toelieten, zien dat er laag tegen de wind in toch nog kramsvogels en spreeuwen trokken. De huisje-boompje-beestje trekstijl van deze vogels konden de vogelaars in hun bolides niet tot stoppen dwingen. Pratend over Falsterbo, kijkertypen en andere vogelaars stoof de karavaan richting 'Terminal'. Daar voegden nog 5 auto's zich bij de colonne. Na ruilverkaveling van enige inzittenden koerste de stoet richting ielig struikgewas aan de rand van een dijk. Als in een overvalscène braakten de auto's hun inhoud uit, die zich gedisciplineerd in tweeën splitste om de gevederde doelen tussen de takken weg te zeven.

De doelen van deze actie, net-neer-gestreken trekvogels, moeten zich wel achter de kop gekrabt hebben van verbazing over de bedoeling van die vreemde wezens. Eerst wordt je door hun opgejaagd, maar als het te hard gaat regenen kruipen ze opeens naast je in het bosje, om net als jij beschutting tegen de regen en wind te zoeken.

Wat de trekvogels niet en de vogelaars wél wilden, gebeurde aan het eind van de bosjesrij: de gevleugelde inhoud vloog alle kanten op. Om meteen door de wind gevangen te worden en zich dwarrelend te onttrekken aan het beeld van de vogelaars. Toch konden nog een paar beflijsters herkend worden.

Heel wat ongestoorder konden de zeevogels hun gang gaan. Gezellig onder een betonnen uitlaat van de Eemscentrale gezeten kon op zee van alles bekeken worden: een geoorde fuut (nog in zomerkleed!), een lichte kleine jager en tientallen sterntjes boven de koelwateruitlaat. Er kwamen ook 4 zwarte stipjes laag vliegend over de golven aan. "Wat zijn dat?" "Ja, waar dan toch?" Eén meter voorbij de vloedlijn ploften de vermoeide zwarte stipjes neer. Het bleken 3 merels en een zanglijster te wezen. Zó sterk is de trekdrift, dat zelfs een westerstorm niet voor oponthoud zorgen kan. De snavels stonden open van stress, dat wel!

De zon brak door en dat gaf samen met een kop koffie voldoende inspiratie om een andere winderige vlakte te bezoeken. Een hek overgeklommen, nog een bosje gezeefd (met een aantal fladderende zangertjes als bevredigend resultaat) en een soppig gazon werd betreden. "Bokjes?", zo werd gehoopt. En die waren er, want we zagen ze niet (elke soort heeft zijn eigen logica!).

Groepen zwarte ruiters, wintertalingen, smienten en graspiepers hadden ongeveer dezelfde prioriteit als stuifzwammen, kneuzerige eerstejaars zilvermeeuwen en myxomatosekonijnen: nogal weinig. Een crossterrein was omheind en dat wekte weer enthousiasme: daarachter zou meer te beleven zijn! Tien overal heenwaaiende velduilen bevestigden die hoop ten volle.

Teruglopend over de dijk gingen de gesprekken over de mate waarin je als vogelaar vogels mag verstoren om ze te kunnen zien. Een toepasselijke afsluiting van het bezoek aan dit planologisch monument in Noordoost-Groningen, dat zich ook in winderige toestand weer van een sfeervolle kant had laten zien.